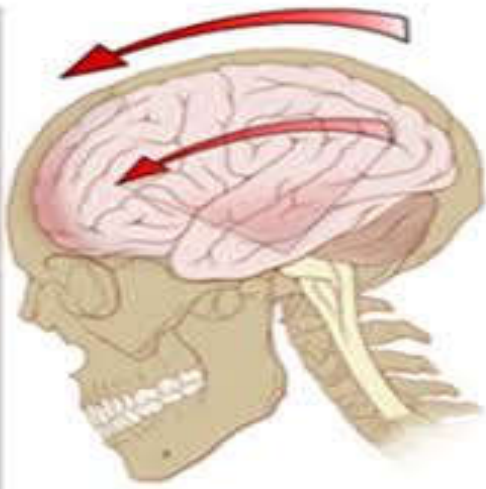

به نام خدا

آموزش به بیمار ضربه به سر

آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم

ویرایش: آذر ۹۸

در سسی تی اسکن وجود کوفتگی مغزی و تشخیص خونریزی های مغزی آشکار می شود در صورتی که به تصویر دقیق تری از محل آسیب نیاز باشد و وضعیت بیمار از ثبات کافی برخوردار باشد از ام آر ای نیز استفاده شود.

آموزش دارویی:

اگر داروی ضد صرع، فنوباریتال، فنی توئین استفاده می کنید حتما مکمل ویتامین D را مصرف کنید تا موجب نرمی و شکنندگی استخوان های تان نشود.

سدیم والپرات: این دارو خواب آور می باشد تا زمانی که اثرات خواب آوری آن را احساس میکنید از رانندگی و کارهایی که نیاز به احتیاط بیشتری دارند خودداری نمائید.

از قطع ناگهانی این دارو بپرهیزید و تحت نظر پزشک آن را قطع نمایید. احساس خستگی و درد معده از عوارض شایع این دارو بوده و با مصرف غذای سبک و ساده و حاوی سبزیجات مناسب و نیز با محدود کردن غذاهای چرب و پر ادویه و مصرف به اندازه آب در شبانه روز این علائم را کاهش دهید.

منابع:

برونر و سودارت، مغز و اعصاب، ویراست چهاردهم ۲۰۱۸
ترجمه: دکتر سید مسلم مهدوی

حفاظت از بیمار در حین هر گونه تشنج:

-ماندن در کنار بیمار

-در صورت امکان بیمار را به یک پهلو خوابانده شود.

-مراقبت از بیمار در برابر صدمات مختلف ناشی از برخورد با اشیا در حین تشنج

-خالی کردن محیط جهت عدم برخورد بیمار با اشیا و برای جلوگیری از آسیب فیزیکی به وی هیچ کوششی در جهت مهار یا محدود کردن حرکات بیمار در زمان تشنج نباید صورت بگیرد چون انقباضات عضلانی قوی بوده و مهار حرکات بیمار می تواند سبب آسیب دیدگی شود. هرگز سعی نکنید فک های بیمار را که در اثر اسپاسم به هر فشرده شده اند را به زور باز کنید

حین تشنج چیزی در دهان بیمار قرار ندهید، زیرا می تواند منجر به شکستن دندان ها و آسیب دیدگی زبان و لب ها می شود.

روش های تشخیص:

بررسی علائم و معاینه فیزیکی بیمار شکستگی جمجمه از روی گرافی های ساده قابل تشخیص است.

ضربه به سر شدیدترین و جدی ترین حالت آسیب دیدگی سر می باشد. که علل متداول آن عبارتند از: تصادف با وسایل نقلیه موتوری، خشونت‌های منجر به ضرب باشد و سقوط از بلندی می باشد

آسیب های مغزی ناشی از ضربه به دو نوع تقسیم بندی می شوند:

• آسیب دیدگی های اولیه

• آسیب دیدگی های ثانویه

در نوع اولیه مغز از همان آغاز در اثر ضربه دچار آسیب می شود. کوفتگی، له شدگی، پارگی عروق خونی در اثر ضربه، نفوذ اجسام خارجی جز آسیب های اولیه محسوب می شوند.

آسیب دیدگی ثانویه طی ساعت ها و روزها پس از بروز آسیب نخستین به وجود می آید

سر شایع ترین محل وارد آمدن صدمه می باشد

صدمه به سر به ۳ دسته تقسیم می شود

آسیب دیدگی پوست سر

در واقع جز آسیب دیدگی های خفیف سر قرار می گیرد. از آنجا که عروق خونی فراوان سر، به حد کافی منقبض نمی شوند، لذا این آسیب دیدگی با خونریزی شدید همراه خواهد بود

شکستگی های جمجمه

در واقع ترک خوردن استخوان های متصل به هم در جمجمه به دنبال ضربات شدید و پر قدرت است این ضایعه می تواند با یا بدون آسیب به مغز باشد.

صدمات بافت مغز

مهمترین مسئله در آسیب دیدگی سر این است که آیا مغز بیمار نیز دچار آسیب شده است یا خیر؟

علائم هشدار عبارتند از:

سر درد شدید و مداوم

ضعف یک نیمه بدن

خونریزی از گوش ها و بینی

استفراغ های مکرر

حالت گیجی و اشکال در صحبت کردن و بیدار شدن

تشنج

آموزش مراقبت از خود به بیمار

پرهیز از مصرف غذاهای سنگین در چند روز اول

بالا بردن زیر سر (۳۰ درجه)

داشتن استراحت طبق دستور پزشک

پرهیز از انجام ورزش های سنگین

مصرف داروها طبق دستور پزشک در زمان توصیه شده

مراجعه مجدد به اورژانس در صورت بروز هریک از علائم هشدار و خطر در صورتی که

عوارض ایجاد شده به دنبال صدمه به سر

شکستگی استخوان جمجمه

عفونت (در محلی که پوست سر کنده شده یا در محل شکستگی استخوان)

تشنج تکان مغزی خونریزی های مغزی تورم بافت مغز کوفتگی مغزی.